

Политика за превенция и профилактика за подобряването здравето на населението в България

Лъчезар Лазаров

- Същност на Профилактиката и Превенцията на здравето.
- Профилактиката е защита, която действа още преди проявление на заболяване, защита, която препятства появата им, а в по късен етап развитието и усложняването им в нежелана посока

- C.Winslow (1923) определя промоцията на здравето като организирано усилие на обществото за обучение на индивида по проблемите на личното здраве и развитие на обществената система, която осигурява на всеки индивид стандарт на живот, адекватен на поддържането и подобряването на неговото здраве.

Институции, провеждащи тази политика в България

- Министерство на Здравеопазването/МЗ/
- 28 Регионални здравни инспекции /РЗИ/
- Национален център по радиобиология и радиационна защита
- Национален център по заразни и паразитни болести
- Национален център по наркомании
- Национален център по опазване на общественото здраве
- Национален център по общественото здраве и анализи

По-значимите програми, провеждани в страната в областта на промоцията на здравето, са следните:

- Национална програма за подобряване на майчинското и детското здраве 2014-2020г.;
- Национална програма по безопасност и здраве при работа (НПБЗР);
- Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020г.;
- Превенция на ХИВ/СПИН и ППИ сред младите хора в България ;

- Национална програма за ограничаване от тютюнопушенето;
- Национална програма за ограничаване злоупотребата с алкохол;
- Национална програма за превенция, лечение и рехабилитация на наркоманиите;
- Национален план за действие „Храни и хранене“;
- Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата.

Междусекторно сътрудничество

- Министерство на околната среда и водите/МОСВ/,
- Министерство на труда и социалната политика;
- Министерство на образованието и науката;
- Министерството на младежта и спорта;
- Министерство на земеделието и храните;
- Държавната агенция за закрила на детето;
- Общинските съвети и областните администрации

- Неправителствени организации
- Сдружения на ромската общност;
- Асоциации на пациенти с хронични заболявания и хора с увреждания и др.

Досега промоцията беше пренебрегвана и подценявана. Даваше се приоритет на лечението за сметка на превенцията.

Проблеми:

- Неадекватно финансиране
- Липса на интеграция и координация

- Профилактиката и превенцията са задължение гражданите.
- Нередовна профилактика по вина на населението.
- Изрядните платци на здравни вноски са около 6 млн. души, а около 1,2 милиона са неосигурените. През 2013 г. на профилактика при ОПЛ са отишли 3,523 млн. българи, през 2014 г. 3,527 млн. Санкцията за неявяване от 50 лв. не се налага и този механизъм не действа.

Възможностите за подобряване дейността на системата за промоция на здравето и профилактика на болестите може да се посочат в няколко аспекта:

- превръщане на този тип дейност в основен приоритет на здравната политика на правителството на страната;
- създаване на отделна дългосрочна национална стратегия за промоция на здравето и профилактика на болестите;
- законово укрепване на системата чрез промени в основните здравни закони и при необходимост и чрез създаване на специален нов закон;

- намиране на допълнителен финансов ресурс за укрепване на системата /вътрешен ресурс или пренасочване на по висок процент от тютюневия и алкохолен акциз/;
- реструктуриране на системата чрез създаване на отделни изпълнителни агенции по безопасност на храните, за контрол на заразните заболявания, за здравна промоция, чрез сливане на национални центрове и отделни структури на РИОКОЗ;
- подобряване администрирането на националните профилактични програми;
- поставяне началото на здравно образование в училищата.

**Благодаря за отделеното
внимание!**

